

فهرست

مقدمه - همگرایی‌های موجود در بین جامعه‌شناسان کلاسیک	۱
منابع مقدمه	۱۸

I

آدام اسمیت: «ناظر بی‌طرف» و کنشگر هوادار ۱۹

تفسیر آزادانه استعاره «ناظر بی‌طرف»	۱۹
تأثیر لنگرگاه‌های اجتماعی	۲۷
منافع خصوصی و گروهی، و منافع حاصل از نقش [اجتماعی]	۲۷
تأثیر علائق جماعتی	۳۱
آثار برخاسته از جایگاه اجتماعی افراد	۴۲
ساختارها و اشخاص	۴۴
آثار معرفتی	۴۵
تأثیر مقوله «ارزش‌شناختی»	۵۰
تأثیرهایی که شلر از آن‌ها یاد کرده است	۵۵
تأثیر تلفیقی عوامل گوناگون	۵۸
عوامل موثری که در تحلیل‌های توکویل-کوران	۶۱
از آن‌ها یاد می‌شود	۶۱
تأثیر و نفوذ اجتماعی «ناظر بی‌طرف»	۶۶
«ناظر بی‌طرف» و تئوری عقاید	۷۶
منابع این فصل	۷۸

II

امیل دورکیم: تبیین باورهای دینی ۸۱

جامعه: واقعیتی خودزا	۸۴
نظریه مقولات	۸۷
مقوله زمان	۹۲
علیت	۹۷
تبیین باورها	۱۰۸
تبیین باورهای دینی	۱۱۶
ذات دین	۱۱۷
نظریه دورکیم در باب خاستگاه و معنای مفهوم کلی روان	۱۳۰
نظریه خاستگاه و معنای	۱۳۹
باورهای جادویی	۱۳۹
باورها، مناسک، رمزا	۱۵۵
نیروی علمی قالب ها	۱۵۷
منابع این فصل	۱۶۰

III

گئورگ زیمل: عوامل اجتماعی شناسایی ۱۶۳

پول و شناسایی	۱۶۴
فلسفه شناخت زیمل	۱۷۰
فلسفه‌ای «نسبت‌اندیش»	۱۷۰
نسبت‌اندیشی ناشکاکانه	۱۷۵
رألیزم فلسفه شناخت خودانگیخته	۱۷۸
فلسفه و علوم اجتماعی	۱۸۵
خلاصه	۱۸۶
مدرن بودن تلقی زیمل از شناسایی	۱۸۸
جامعه‌شناسی شناخت	۱۹۱
از نظر زیمل	۱۹۱
روش‌شناسی زیمل	۱۹۲
مد	۲۰۰
فرهنگ مدرنیته	۲۰۴
منابع این فصل	۲۱۱

IV

ویلفرد و پارتو: عقلانیت و ناعقلانیت باورها ۲۱۴

اهمیت تمایز	۲۱۵
تمایز پارتو	۲۱۶
تئوری عقلانیت پارتو	۲۱۷
باستان‌شناسی نظریه پارتو	۲۲۳
فعلیت تمایز کنش‌های منطقی و کنش‌های غیرمنطقی در نزد پارتو	۲۲۹
شکندگی این تمایز	۲۳۱
نسبت موجود میان ابزارها و هدف ها	۲۳۴
عقلانیت تابع موقعیت	۲۳۶
عقلانیت معرفتی	۲۳۹
سه نوع تبیین ویژه از باورهای «غیرمنطقی»	۲۴۰
تبیین معرفت‌گرایانه باورهای «غیرمنطقی»	۲۴۲
باورهای هنجاری	۲۴۸
پارتو و سودمندی‌گرایی	۲۵۱
چالش در برابر سودمندی‌گرایی و پارتو	۲۵۲
عقلانیت معرفتی و عقلانیت ارزش‌شناختی	۲۵۸
منابع این فصل	۲۶۲

V

ماکس وبر: «عقلانیت ارزش‌شناختی» و عقلانی کردن حیات اخلاقی ۲۶۵

مفهومی درست درک نشده و مهم	۲۶۶
نظریه‌های جاری	۲۷۳
نظریه‌های ناعقلانی فرهنگ‌گرا	۲۷۳
نظریه‌های ناعقلانی سرشت‌گرا	۲۷۴
نظریه‌های عقلانی معتقد به نتیجه‌بخشی	۲۸۱
ابعاد غیر نتیجه‌بخشانه در مبحث ارزش‌شناسی	۲۸۵
مورد رأی دادن	۲۸۶
مورد دزدی	۲۹۱
فساد و استفاده نامشروع از مقام و موقعیت	۲۹۶
سرقت ادبی، شیادی و تقلب	۲۹۷
موارد مثال سیاسی	۲۹۸
مثالی از سی. رایت میلز	۳۰۰

۳۹۰	داده‌های اساسی بنیادین این نظریه
۳۹۶	شهودگراییِ بخرنج
۴۰۱	عوامل پیچش و انحراف در درک ارزش‌ها
۴۰۷	ارزش‌ها و هنجارها
۴۱۰	نوامیس اجتماعی و علم اخلاق
۴۱۲	پیشرفت اخلاقی
۴۱۷	عناصری برای بحث
۴۱۷	مقولات
۴۲۰	عاطفیت
۴۲۳	نظریهٔ شلر در باب تکامل اخلاقی
۴۲۶	نظریهٔ شهودگرا یا نظریهٔ داوری‌کننده، کدام‌یک؟
۴۳۰	منابع این فصل

VIII

تاریخ علوم اجتماعی را چه‌گونه باید نوشت؟ ۴۳۳

۴۳۳	تعدد دیدگاه‌ها
۴۳۴	مورد علوم طبیعت
۴۴۰	مورد علوم اجتماعی
۴۴۱	دیدگاه‌های درون‌نگر و دیدگاه‌های برون‌نگر
۴۴۳	دیدگاه‌های دیگر
۴۴۶	دیدگاه نسبیت
۴۴۸	دیدگاه ریمون آرون
۴۴۹	دیدگاه لپنیز
۴۵۵	دیدگاه هورتون
۴۵۹	چهار هدف علوم اجتماعی
۴۶۷	دو دلیل عمدهٔ شکاکیت موجود در علوم اجتماعی
۴۷۰	منابع این فصل
۴۷۳	نمایه

۳۰۴	تکامل‌گرایی وبر
۳۱۱	ویژگی‌های متمایزکنندهٔ تکامل‌گرایی در اندیشهٔ وبر
۳۱۸	دوراههٔ غلط
۳۲۲	یادداشت: چرا مفهوم کلی «عقلانیت ارزشی» درست درک نشده است
۳۲۶	منابع این فصل

VI

گابریل تارد: پیوند خُرد-کلان ۳۲۹

۳۳۳	تحلیل داده‌های جرم‌شناسی، بیشتر از دیدگاه گذر زمان تا دیدگاه همزمان
۳۴۰	مکانیزم‌های «تقلید»
۳۴۱	گرایش‌های آمار به عنوان مبنایی
۳۴۱	برای تحلیل آثار میاندركنشی اجتماعی
۳۴۳	کاهش درصد تبرئه در دادگاه‌های جنایی
۳۴۷	کاهش صدور احکام و قرارهای منع تعقیب
۳۴۹	تحلیل جامعه‌شناختی و اقدام عمومی
۳۴۹	از دیدگاه گابریل تارد
۳۵۲	فکر «آمار در روان‌شناسی»
۳۶۲	برخی از مسائل مهمِ روشِ تحلیل خُرد-کلان
۳۶۴	منابع این فصل

VII

ماکس شلر: مقید بودن ارزش‌ها به شرایط مشخص

و عامیّت ارزش‌ها ۳۶۵

۳۶۶	فایدهٔ کار شلر
۳۷۱	نقد شلر از فلسفه و جامعه‌شناسیِ ارزش‌ها
۳۷۱	کانت
۳۷۶	سودمندی‌گرایی
۳۷۸	نیچه، کنت، سپنسر و دیگران
۳۸۲	زیمِل
۳۸۲	آدام اسمیت
۳۸۳	بین‌الاثنین: اهمیتِ آدام اسمیت
۳۸۵	شلر و فتونولوژی
۳۸۹	نظریهٔ شلر